

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Societate, artă, identități în Europa Centrală. De la medieval la modernitate

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei				Societate și lectură în Europa Centrală	
2.2. Titularul activităților de curs				Conf. dr. Ionuț Costea	
2.3. Titularul activităților de seminar				Conf. dr. Ionuț Costea	
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2
3.2. Numărul de credite					7

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Nu este cazul
4.2. de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea în discursul istoriografic a metodei moderne de cercetare istoriografică • Analiza diferitelor tipuri de surse istorice produse de cultura tiparului și a practicile intelectuale • Analiza culturii populare și a culturii savante din epoca premodernă • Prezentarea istoriei ca istorie aplicată (studierea practicilor culturale și intelectuale) • Comunicare academică
Competențe Transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Spirit critic • Spirit civic • Etică profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul și seminarul urmăresc să formeze o serie de abilități și competențe vizând interogarea raportului dintre scriere și oralitate, interferențele dintre cultura populară și cea savantă, dintre limba culturală și limbile vernaculare în epoca de început a modernității.
7.2 Obiective specifice	<p>Surprinderea acestei problematice circumscrise istoriei cunoașterii, a diseminării informațiilor culturale și receptarea lor în medii diverse la nivelul unei geografii politice cu o unitate „imaginată” (cea a Europei Centrale în epoca premodernă, sec. XVI-XVIII) se motivează prin contactele culturale ce s-au desfășurat între popoarele de aici, marcând o zonă de frontieră politică (Imperiul Habsburgic, Polonia, Transilvania, Imperiul Otoman), confesională (catolicism/ortodoxie, catolicism/protestanti, luterani/calvini/unitarieni, protestanți/ortodoxie, ortodoxie/greco-catolici), socială (nobilimea care-și construiește o identitate „națională” pură, formarea intelectualității, lectură și gen). Sondarea procesului de aprofundare socială a lecturii, a practicii lecturii intensive și transformării acesteia într-una extensivă, a comprehensiunii practicilor și mijloacelor de diseminare a ideilor politice și religioase, de elaborare și metamorfozare a mitologiilor relevă familiarizarea cu utilizarea unui set specific de izvoare istorice (scrieri private, însemnări, jurnale, memorii, stilioane administrative, tipărituri, manuscrise, cataloage de manuscrise și tipărituri etc.) și cu o metodologie de cercetare proprie istoriei sociale a ideilor, istoriei intelectuale și istoriei culturale.</p> <p>Termeni cheie: alfabetizare, lectură intensivă și extensivă, învățământ, colegii, universități, istoria socială a ideilor, istorie intelectuală, istorie culturală, manuscris, tipar, genuri literare, nivele de lectură, lectură și gen, umanism, Renaștere, baroc, iluminism, catolicism, Reformă, ortodoxie.</p> <ul style="list-style-type: none"> •

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Istoriografie: Iluminism, direcții de cercetare (post-structuralism, post-modernism)	Prelegere	
2. Istoria lecturii. Definiție, terminologie	Prelegere	
3. Concepte: opinia publică	Prelegere	

4. Concepte : revoluția lecturii	Prelegere	
5. Concepte: Aufklaerung și cenzură	Prelegere	
6. Precedentele, originile și tipologia cenzurii	Prelegere	
7. Cultură, idei în epoca Mariei Tereza	Prelegere	
8. Iozefinismul	Prelegere	
9. Cultura în vremea lui Leopold II	Prelegere	
10. Legile generale privind cenzura în Imperiul habsburgic	Prelegere	
11. Tipografi și librari	Prelegere	
12. Colportajul de carte	Prelegere	
13. Concluzii	dezbateri	
8.2 Seminar/laborator		
	Metode de predare	Observații
1. Teorie și concepte: Încadrare geografică și cronologică (Europa Centrală, secolele XVI-XVII). Utilizarea socială a lecturii: lectura de divertisment, didactică, estetică, etnocentrică.	dezbateri	
2. Istoria lecturii. Perspective generale	Proiect de grup	
3. Contribuții românești la istoriografia lecturii	Proiect de grup	
4. Izvoarele istoriei lecturii	Proiect de grup	
5. Metode de evaluare a alfabetizării	Proiect de grup	
6. Începuturile vieții academice în Transilvania	Proiect de grup	
7. Centre tipografice transilvănene în sec. XVI+XVIII	Proiect de grup	
8. Limbă și cultură în Transilvania premodernă	Proiect de grup	
9. Cultură orală și cultură scrisă	Proiect de grup	
10. Cultură populară și cultură savantă	Proiect de grup	
11. Lectura confesională: Reforma și Contrareforma	Proiect de grup	
12. Biblioteci transilvănene (sec. XVI+XVIII)	Proiect de grup	
13. Profilurile sociale ale lecturii: lectura nobilimii	Proiect de grup	
14. Concluzii	dezbateri	
Bibliografie		
a. Izvoare		
J.P. Lavandier, <i>Le livre au temps de Marie-Therese</i> , Bern, 1993, p. 61-132.		
J.P. Lavandier, <i>Le livre au temps de Joseph II et de Leopold II</i> , Bern, 1995, p. 33-160, 189-216.		
b. Surse de referință		
<i>Enlightenment Encyclopedia</i> , I-IV, Oxford, 2003.		
<i>Censorship. A World Encyclopedia</i> , I-IV, Londra, 2001.		

c. Literatură specială

Jean Berenger, *Istoria Imperiului Habsburgilor*, București, 2000, p. 326-380.

Juergen Habermas, *Sfera publică și transformarea ei structurală*, București, 2005.

Samu Benko, *Permanență și devenire*, București, 1984.

Guglielmo Cavallo, Roger Chartier (eds.), *A History of Reading in the West*, University of Massachusetts Press, p.1-36, 179-312.

Adam Dankonics, *Lesestoffe des 16.Jahrhunderts in Siebenburgen*, București, 1982.

Lajos Demeny, Lidia A.Demany, *Carte, tipar și societate la români în secolul al XVI-lea*, București, 1986.

Rab A. Houston, *Literacy in Early Modern Europe. Cultere and Education 1500-1800*, London, 1982.

Zsigmond Jako, *Philobiblion transilvan*, București, 1977.

Cornelia Papacostea-Danielopolu, Lidia Demany, *Carte și tipar în societatea românească și sud-est europeană*, București, 1985.

Doru Radosav, *Carte și societate în N-V României*, Oradea, 1994.

Doru Radosav, *Cultură și umanism în Banat, sec. XVII*, Timișoara, 2003.

Istvan Gyorgy Toth, *Literacy and Written Culture in Early Modern Central Europe*, Budapesta, 2000.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- **Literatura generală contemporană, competențe și abilități de cercetare în istoriografie, comunicare academică**

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Test final	Scris	50%
10.5. Seminar/ laborator	Prezentare proiect Redactare proiect	Colocviu	50%
10.6. Standard minim de performanță			
▪ Nota 5 (cinci) Test final			